

پروژهی درس طراحی کامپایلر

توضيحات زبان Decaf

نسخه ۱.۱

۱۷ مهر ۱۳۹۹

شما در پروژهی این درس قرار است کامپایلری برای یک زبان برنامهنویسی شیءگرای ساده به اسم Decaf بنویسید. این زبان از نظر طراحی شباهت زیادی به زبانهای C/C++/Java دارد. پس با کمی تلاش می توانید به آن مسلط شوید. البته توجه داشته باشید که دقیقا منطبق بر هیچیک از زبانهای گفته شده نیست. امکانات این زبان برای آن که پیادهسازی کامپایلرش به یک کابوس تبدیل نشود، ساده شدهاند. با این حال باز هم به اندازه ی کافی قدرت مند است که بتوان با استفاده از آن برنامههای جالبی نوشت.

این مستند جهت آشنایی شما با سینتکس و قواعد زبان Decaf نوشته شده. در طول پروژه مرتبا به آن نیاز پیدا خواهید کرد.

۱ بررسی واژهای زبان

در لیست زیر می توانید کلیدواژه ۱ زبان را مشاهده کنید. آنها رزرو شدهاند. که به این معنی است که توسط برنامهنویس به عنوان شناسه ۲ قابل استفاده نیستند.

void, int, double, bool, string, class, interface, null, this, extends, implements, for, while, if, else, return, break, continue, new, NewArray, Print, Read-Integer, ReadLine, dtoi, itod, btoi, itob, private, protected, public

یک شناسه، دنبالهای از حروف، اعداد و زیرخط 7 است که با یک حرف شروع می شود. این زبان حساس به بزرگی و کوچکی حروف است (Case-sensitive) .

فاصله ی سفید † به عنوان جداکننده ی نشانه ها $^{\circ}$ استفاده می شوند. و در غیر این صورت نادیده گرفته می شوند. کلیدواژه ها و شناسه ها باید توسط فواصل سفید و یا نشانه ای کلیدواژه است و نه شناسه از هم جدا شوند. پس ifintthis یک شناسه است. ولی scanner به عنوان † نشانه شناسایی می شود.

یک ثابت بولین می تواند true یا false باشد. مانند کلیدواژهها، این کلمات نیز رزرو هستند.

یک ثابت صحیح 7 می تواند در مبنای ۱۰ یا ۱۶ نمایش داده شود. یک ثابت در مبنای ۱۰ دنبالهای از ارقام است. ولی یک ثابت در مبنای 0x با 0x و یا 0x شروع می شود و به دنبالش دنبالهای از ارقام مبنای 0x می آیند. دقت کنید که ارقام مبنای ۱۶ شامل حروف 0x تا 0x نیز می شوند که می توانند uppercase و یا lowercase نوشته شوند. برای مثال نشانه های زیر به عنوان ثوابت صحیح قابل قبول هستند:

8,012,0x0,0X12aE

ضمنا ثابت صحيح مي تواند leading zero داشته باشد، مانند

یک ثابت اعشاری V دنبالهای از ارقام، یک نقطه به عنوان ممیز و مجددا دنبالهای از ارقام است (ممکن است بعد ممیز رقمی نداشته باشیم). به این معنی که عدد زیر غیر قابل قبول است:

.12

و دو عدد زير قابل قبولاند:

0.12, 12.

Keyword\
identifier\
underscore\
Whitespace\

tokens^a integer^s double^v همچنین یک عدد اعشاری می تواند یک بخش برای توان داشته باشد. مثلا عدد زیر:

12.2E + 2

برای اعداد اعشاری که به صورت نمایش علمی نشان داده می شوند، حتما نیاز به ممیز داریم. علامت بخش توان اختیاری است (اگر گذاشته نشود، مثبت در نظر گرفته می شود). همچنین E می تواند owercase و یا uppercase باشد. پس عدد زیر غیرقابل قبول است:

.12E + 2

ولى عدد زير قابل قبول است:

12.E + 2

در قسمت صحیح و همچنین بخش توان، ممکن است قبل عدد تعدادی صفر بیایند که تاثیری در مقدار عدد ندارند. همچنین توجه کنید در نمایش علمی یک عدد هیچ فاصلهای وجود ندارد.

یک رشتهی ثابت، دنبالهای از کاراکترها است که بین دو double-quote قرار دارند. رشتهها میتوانند هر کاراکتری به جز double-quote و new-line را شامل شوند. پس یک ثابت رشتهای در یک خط شروع شده و در همان خط تمام میشود.

"this string is missing its close quote this is not a part of the string above

عملگرها و نقطهگذاریها ^ که در این زبان قرار دارند:

+ - * / % < <= >> = = ! = || ! ; , . [] ()

یک کامنت تکخطی با // شروع می شود و تا آخر خط ادامه پیدا میکند. همچنین کامنتهای چندخطی به صورت زیر هستند:

/*this is a comment also the comment still the comment*/

۲ گرامر زبان

گرامر زبان را در قالبی شبیه به BNF در زیر آورده می شود. قواعدی که در این گرامر استفاده شدهاند:

د معنی	نماد
د به این معنی است که x یک ترمینال است. ترمینالها اغلب به صورت lowercase نوشته شدهاند.	X
به این معنی است که x یک nonterminal است. تمامی nonterminal ها با حروف بزرگ شروع شدهاند.	x
به معنی صفر یا یک تکرار x است. مثلا میتواند به معنای اختیاری بودن x باشد.	< x >
به معنای صفر یا بیشتر تکرار x است.	x^*
به معنای یک یا بیشتر تکرار x است. $raket$	x^+
، به معنای یک یا بیشتر x است که با ویرگول از هم جدا شدهاند (ویرگولها فقط بینشان قرار دارند).	$x^+,$
حالتهای مختلف production را از هم جدا می کند.	
، به معنای واژهی خالی است.	ϵ

 $punctuations^{\Lambda}$

```
Program ::= Decl^+
          Decl ::= Variable Decl \mid Function Decl \mid Class Decl \mid Interface Decl
 VariableDecl ::= Variable;
     Variable ::= Type \ \mathrm{ident}
         Type := int \mid double \mid bool \mid string \mid ident \mid Type []
FunctionDecl ::= Type ident (Formals) StmtBlock
                   void ident (Formals) StmtBlock
     Formals ::= Variable^+, \quad | \quad \epsilon
    ClassDecl ::= class ident < extends ident > < implements ident^+, > {Field}^*
         Field ::= AccessMode \ VariableDecl \ | \ AccessMode \ FunctionDecl
  AccessMode ::= private \mid protected \mid public \mid \epsilon
InterfaceDecl ::= interface ident \{Prototype^*\}
    Prototype ::= Type ident(Formals); void ident(Formals);
   StmtBlock ::= \{VariableDecl^* Stmt^*\}
         Stmt := \langle Expr \rangle; \mid IfStmt
                                              WhileStmt \mid ForStmt \mid
                   BreakStmt \mid ContinueStmt \mid ReturnStmt \mid PrintStmt \mid StmtBlock
       IfStmt ::= if (Expr) Stmt < else Stmt >
   WhileStmt ::= while (Expr) Stmt
     ForStmt ::= for (\langle Expr \rangle; Expr; \langle Expr \rangle) Stmt
  ReturnStmt ::= return < Expr >;
   BreakStmt ::= break;
ContinueStmt ::= continue;
   PrintStmt ::= print (Expr^+,);
         Expr := LValue = Expr \mid Constant \mid LValue \mid this \mid Call \mid (Expr) \mid
                   Expr + Expr \mid Expr - Expr \mid Expr * Expr \mid Expr / Expr \mid
                   Expr \% Expr \mid -Expr \mid Expr < Expr \mid Expr < Expr \mid
                   Expr > Expr | Expr >= Expr | Expr == Expr | Expr! = Expr |
                   Expr \&\& Expr \mid Expr \mid Expr \mid Expr \mid ReadInteger() \mid
                   readLine() | new ident | NewArray(Expr, Type) |
                   itod(Expr) \mid dtoi(Expr) \mid itob(Expr) \mid btoi(Expr)
       LValue ::= ident \mid Expr \mid ident \mid Expr \mid Expr \mid
          Call ::= ident (Actuals) \mid Expr. ident (Actuals)
      Actuals := Expr^+, \quad | \quad \epsilon
     Constant ::= intConstant | doubleConstant | boolConstant |
                   stringConstant | null
                                                                          (1)
```

۲ ساختار برنامه

یک برنامهی Decaf از دنبالهای از تعاریف $^{\circ}$ تشکیل شده است. هر تعریف نشان دهنده ی یک متغیر، تابع، کلاس و یا interface است. یک برنامه باید حتما شامل تابع global ای به نام main باشد که ورودی ای ندارد و یک int برمی گرداند. این تابع به عنوان نقطه ی شروع برنامه استفاده می شود.

Scope *

این زبان از سطوح مختلف Scope پشتیبانی میکند. تعاریفی که در سطح بالایی باشند، به عنوان local-در نظر گرفته می شوند. هر تعریف کلاس، class-scope مختص به خودش را دارد. هر تابع یک -local scope برای لیست پارامترهایش دارد و یک local-scope برای بدنهاش. دقت کنید که مشابه زبان C در این زبان نیز scope های داخلی بر روی scope های خارجی سایه می اندازند. برای مثال یک متغیر که در یک تابع تعریف شده، متغیر lgobal ی که هم نامش است را mask میکند.

به طور کلی قوانین زیر در این زبان در خصوص scope ها وجود دارند:

- ۱. وقتى وارد يک scope ميشويم، تمامي تعاريف داخل آن scope بلافاصله قابل ديدن هستند. ۱۰
 - ۲. شناسههای درون یک scope باید منحصر به فرد باشند.
 - ۳. شناسهای که در scope داخلی تر است، شناسهی بیرونی را mask میکند.
- ۴. تعاریفی که به صورت global انجام شدهاند در تمام برنامه قابل دسترسیاند مگر آن که توسط تعریف دیگری mask شوند.
 - ۵. تعاریفی که درون scope های بسته شدهاند، دیگر قابل دسترسی نیستند.
 - ۶. تمام شناسهها باید جایی تعریف شده باشند.

۵ انواع داده

انواع داده که به صورت builtin در زبان موجوداند عبارتاند از:

int, double, bool, string, void

انواع ،double int و bool به ميزان ۴ بايت فضا اشغال مي كنند.

همچنین امکان تعریف انواع دیگر (شیءها ۱۱ و کلاسها و interface ها) نیز وجود دارد. آرایهها از تمام انواع به جز void قابل ساختناند. همچنین Decaf از آرایهای از آرایه نیز پشتیبانی میکند.

declarations4

۱۰ مانند Java کامپایلر ما هم باید بیش از یک دور برنامه را بخواند. در دور اول اطلاعات را جمع آوری میکند و درخت پارس را میسازد. پس از آن به بررسی معنایی (Semantic) میپردازیم. مزیت این کار در این است که میتوان طوری عمل کرد که تعاریف قبل از این که به صورت واژه ای واقعا تعریف شده باشند در آن Scope قابل دسترس باشند. مثلا توابع درون یک کلاس می توانند به میتوانند به که بعدا درون کلاس گرفته شده اند دسترسی داشته باشند.

objects

۶ متغیرها

متغیرها میتوانند از انواع غیر void و آرایهها و شیءها و کلاسها و interface ها باشند. متغیرهایی که بیرون کلاسی تعریف شده باشند global اند. آنهایی که بیرون توابع ولی داخل کلاس قرار دارند، دارای class-scope اند. آنهایی که درون تابع و یا لیست پارامترهایش قرار دارند نیز دارای local-scope هستند.

۷ آرایهها

تمامی آرایهها در Heap و بر اساس سایز مورد نیاز قرار دارند.

- ۱. آرایهها می توانند از تمامی انواع غیر void و شیءها و کلاسها و interface ها و همچنین خود
 آرایهها باشند.
 - ۲. با دستور زیر می توان آرایه ای از type و سایز N ساخت:

NewArray(N, type)

دقت کنید که N باید بزرگتر از ۰ باشد. وگرنه خطای زمان اجرا رخ می دهد.

- ۳. تعداد عناصر یک آرایه در زمان تعریف مشخص می شود و پس از آن قابل تغییر نیست.
- ۴. آریهها از تابع خاص ()arr.length پشتیبانی میکنند که تعداد عناصر آرایه را بر میگرداند.
 - ۵. اندیسگذاری آرایهای فقط بر روی انواع آرایه قابل استفاده است.
 - اندیسها از ۰ شروع میشوند.
 - ۷. اندیسی که برای آرایه ها استفاده می شود باید از جنس int باشد.
 - ۸. خطای دسترسی به اندیس نامعتبر در زمان اجرا داده میشود.
- ٩. آرایه ها ممکن است به عنوان پارامتر به توابع پاس داده شوند یا توسط آنها return شوند.
 با این کار تغییرات مشابه call-by-reference اعمال می شوند.
 - ۱۰. با انتساب یک آرایه به آرایهی دیگر، صرفا reference یکی در دیگری کپی می شود.
 - ۱۱. مقایسهی بین آرایهها تنها برروی reference ها انجام می شود.
 - ۱۲. می توان دو آرایه را با عملیات جمع به یکدیگر الحاق ۱۲ کرد. مثلا:

[1, 4] + [4, 5] = [1, 4, 4, 5]

Concatenation \

ر شىتەھا

برنامه قادر است شامل ثوابت رشته ای باشد، رشته ای را از کاربر با تابع ReadLine ورودی بگیرد، رشته ها را مقایسه کند و چاپشان کند. نوع رشته به انواع دیگر قابل تبدیل نیست (و برعکس). رشته ها نیز به صورت reference پیادەسازی میشوند.

- ۱. تابع ReadLine یک خط از کاراکترها را از کاربر ورودی میگیرد.
- ۲. مانند انتساب آرایه ها، اینجا نیز اگر یک رشته به رشته ی دیگری انتساب یابد، تنها reference ها
 - ٣. رشته ها ممكن است به توابع پاس داده شوند يا توسط آنها return شوند.
 - ۴. رشته ها با == e = ! قابل مقایسه اند. این مقایسه به صورت case-sensitive است.
 - ۵. مىتوان دو رشته را با عمليات جمع به يكديگر الحاق كرد. مثلا:

"he" + "llo" = "hello"

توابع

تعریف یک تابع شامل نام آن تابع به همراه امضایش ۱۳ است. امضا به معنی نوع خروجی در کنار تعداد و نوع پارامترهای یک تابع است.

- ۱. توابع یا global اند و یا درون یک کلاس تعریف شدهاند. توابع نمی توانند به داخل یک تابع دیگر تعریف شوند (توابع تو در تو نداریم).
 - ٢. توابع مى توانند صفر يا بيشتر پارامتر داشته باشند.
- ۳. پارامترهای توابع می توانند از همه ی انواع غیر void و شیءها و کلاسها و interface ها و آرایه ها باشند. خروجی اش می توانند void نیز باشد.
 - ۴. شناسههایی که برای پارامترهای رسمی ۱۴ استفاده میشوند باید منحصر به فرد باشند.
- ۵. پارامترها در یک scope مجزا از متغیرهای داخل بدنهی تابع قرار دارند. پس متغیرهای داخل یک تابع می توانند پارامترهایش را mask کنند.
 - ۶. اضافهبار توابع ۱^۶ در این زبان مجاز نیست.
- ۷. اگر نوع خروجی تابع غیر void باشد، هر جا که return میکنیم، نوع داده شده باید با نوع خروجی همخوان باشد.
 - ٨. اگر نوع خروجي يک تابع void باشد، تنها ميتواند از return خالي استفاده کند.

formal-parameters 15 ۱۵ وقتی یک متغیر جدید، یک متغیر قبلی را mask میکند، به این معنی است که در آن scope دیگر به متغیر قبلی دسترسی نداریم و با ارجاع به آن، به متغیر جدید دسترسی پیدا میکنیم. function-overloading ^{۱۶}

- ۹. فراخوانی بازگشتی مجاز است.
 - ۱۰. تابع abstract نداریم.

۱۰ فراخوانی توابع

فراخوانی توابع شامل پاسدادن آرگومانها از فراخوان ۱۷ به تابع، سپس اجرای بدنهی تابع و در نهایت بازگشت به فراخوان (و در صورت نیاز برگرداندن مقدار خروجی) است. وقتی یک تابع فراخوانی می شود، آرگومانهای واقعی ۱۸ ارزیابی می شوند و در جای پارامتر رسمی قرار می گیرند. تمام پارامترها و مقادیر خروجی در Decaf به صورت call by value هستند. البته دقت کنید که در مورد شیءها، مقادیر همان reference

- تعداد آرگومانهایی که به یک تابع پاس داده میشوند باید با تعداد پارامترهای رسمی آن تابع برابر باشد.
- ۲. نوع پارامترهایی که به تابع پاس داده میشوند باید با نوع پارامترهای رسمی متناظر یکسان باشد.
 - ۳. آرگومانهای واقعی یک تابع از چپ به راست ارزیابی میشوند.
- ۴. بازگشت به فراخوان در هنگام رسیدن به یک return و یا رسیدن به انتهای تابع صورت میگیرد.
 - ۵. خود فراخوانی تابع به صورت یک مقدار از نوع خروجی تابع ارزیابی میشود.

١١ كلاسها

تعریف یک کلاس جدید باعث ایجاد یک نوع جدید و همچنین scope مربوط به آن کلاس می شود. تعریف کلاس شامل لیستی از فیلدها می شود که هر فیلد می تواند متغیر یا تابع باشد. همچنین متغیرهای یک کلاس با نامهای instance variable و member data نیز شناخته می شوند. و گاهی به توابع کلاس ها نیز method یا member functions گفته می شود.

متغیرها و توابع یک کلاس میتوانند خصوصی ۱۹ ، محافظتشده ۲۰ یا عمومی ۲۱ باشند. فیلدهای خصوصی تنها در همان کلاس، فیلدهای محافظتشده درون کلاس و زیرکلاسهایش و نهایتا فیلدهای عمومی در تمامی کلاسها و global-scope قابل دسترسی هستند. همچنین در صورت ذکر نشدن نوع دسترسی، فیلد تعریف شده عمومی تلقی میشود.

- 1. تعریف تمام کلاسها به صورت global انجام می شود.
 - ٢. نام كلاسها منحصر به فرد است.
- ۳. هر نام در میان فیلدهای داخل یک کلاس حداکثر یک بار استفاده می شود (نمی شود یک متغیر با یک تابع داخل یک کلاس همنام باشند).

caller\v

actual-parameter\^

private 19

protected*

public*1

- ۴. فیلدها به هر ترتیبی ممکن است تعریف شوند.
- ۵. متغیرها میتوانند از تمامی انواع غیر void و کلاسها و شیءها و ۰۰۰ باشند.
 - ۶. استفاده از .this در هنگام دسترسی به فیلدها درون توابع اختیاری است.

۱۲ شیءها

یک متغیر از انواع جدید تعریف شده (کلاسها و interface ها) به نام یک شیء و یا نمونه ^{۲۲} شناخته می شود. شیءها به صورت reference پیادهسازی می شوند. همهی آنها به صورت پویا درون heap گرفته می شوند و با عملگر mew تعریف می شوند.

- ۱. نوعی که در هنگام استفاده از new استفاده می شود باید نام یک کلاس باشد (نام interface ها اینجا مجاز نیست). عملگر new نمی تواند برای ساخت متغیر از انواع پایه ی زبان استفاده شود.
 - ۲. عملگر . برای دسترسی به فیلدهای شیء استفاده میشود.
- ۳. در هنگام فراخوانی توابعی به صورت (expr.method) عبارت (expr) داده شده باید یک کلاس interface باشد.
 یا interface باشد.
- ۴. در هنگام دسترسی به متغیرها به صورت expr.var خود expr باید یک کلاس مانند T باشد و var باید متغیر داخلی آن باشد. ضمنا قواعد مربوط به دسترسی هم باید لحاظ شوند.
 - ۵. در هنگام انتساب یک شیء به شیء دیگر تنها reference منتسب می شود.
- ۶. شیءها میتوانند به توابع پاس داده شوند یا از آنها return شوند. و از آنجایی که reference منتقل میشوند. مشتفد.

۱۳ ارثیری

در این زبان ارثبری یگانه $^{\mbox{\scriptsize TF}}$ پشتیبانی می شود که اجازه می دهد یک کلاس، کلاس دیگری را extends A و به آن تعدادی فیلد اضافه کند (می تواند برخی توابع کلاس پدر را override کند). معنای B این است که A تمام فیلدهایی که در B قرار دارند را دارا است و تعدادی فیلد نیز خودش تعریف کرده. یک زیرکلاس می تواند توابع کلاس پدر را override کند ولی باید امضای تابع جدید با تابع قبلی یکسان باشد. همچنین این زبان از upcast خودکار پشتیبانی می کند.

تمام method ها در Decaf به صورت پویا هستند و کامپایلر لزوماً نمی تواند بفهمد که آدرس دقیق یک تابع که در قرار است در زمان کامپایل صدا زده شود چیست. برای واضح تر شدن این موضوع فرض کنید که قرار است تابعی از یک شیء upcast شده فراخوانی شود (و آن تابع در کلاس فرزند نیز پیادهسازی شده). پس انتخاب تابع در زمان اجرا انجام می شود. برای این کار برای هر شیء یک جدول توابع نگه می داریم.

instance

single-ingeritance **

- ۱. نمی توان از انواع پایه، آرایه ها و interface ها ارثبری کرد.
 - ۲. تمام فیلدهای کلاس پدر به فرزند به ارث میرسند.
 - ۳. زیرکلاسها نمی توانند متغیرها را override کند.
- ۴. زیرکلاس می تواند توابع پدر را override کند ولی باید این توابع امضای یکسانی داشته باشند.
- امکان overload وجود ندارد. دو تابع با نام یکسان و امضای متفاوت درون یک کلاس نداریم.
- ورض کنید کلاس Cow کلاس Animal را extend کند. در این صورت می توان عبارتی از نوع Animal را به شیءای از نوع Animal نسبت داد. یا مثلا اگر یک تابع ورودیای از نوع Animal دارد، می توان در عوض به آن شیءای از نوع Cow پاس داد. ولی برعکس این کار ممکن نیست.
 - ۷. قانون بالا در سطوح دیگر ارثبری نیز صادق است.
- ۸. نوع یک شیء در زمان کامپایل مشخص میکند که چه فیلدهایی قابل دسترسیاند. مثلا وقتی که Cow را به Animal که کلاس پدرش است upcast میکنیم، دیگر نمی توان به فیلدهای مختص Cow
 دسترسی داشت.
- <upcast کردن برای آرایهها وجود ندارد. مثلا آرایهای از Cow با آرایهای از Animal ناسازگار است.

interface 14

یک کلاس می تواند یک یا چند interface را نیز پیادهسازی ^{۱۴} کند. تعریف یک interface شامل پروتوتایپ تعدادی تابع (بدون پیادهسازی بدنه ی آنها) است. وقتی یک کلاس یک interface را پیادهسازی میکند، موظف است که تمام توابع آن interface را داشته باشد (برخلاف Java در اینجا کلاس abstract نداریم). همچنین upcast خودکار به interface های پیادهسازی شده ممکن است.

- 1. اگر کلاسی یک interface را پیادهسازی کند موظف است تمام توابعش را داشته باشد.
- ۲. فرض کنید کلاس Shape به گونهای تعریف شده باشد که Colorable را که یک Shape با نسبت، پیادهسازی کند. حال نمونهای از Shape را میتوان از سمت راست به متغیری از نوع upcast منتسب کرد. همچنین میتوان در هنگام پاسدادن آرگومان به توابع از این colorable استفاده کرد.
 - ۳. یک زیرکلاس تمام interface های پدرش را به ارث میبرد.
- ۴. در زمان کامپایل مشخص می شود که به چه فیلدهایی دسترسی داریم. مثلا بعد از این که Shape را به در زمان کامپایل مشخص می شود که به چه فیلدهای مختص به Colorable که توسط Shape پیاده سازی شده است که Shape دسترسی نداریم.
 - ۵. مجدداً در اینجا نیز امکان upcat کردن برای آرایه ها وجود ندارد.

implement 14

۱۵ همخوانی و یکسانبودن انواع

انواع در Decaf قویاً رعایت می شوند. اگر نوع A با نوع B یکسان باشد، هر عبارتی از نوع A می تواند آزادانه به یک متغیر از نوع B منتسب شود و برعکس. دو نوع آرایه با هم یکساناند اگر و تنها اگر نوع درایه هایشان یکسان باشد (که خود درایه ها ممکن است آرایه باشند). انواع دیگر در صورتی یکساناند که نام یکسانی داشته باشند.

همخوانی انواع به صورت محدودتر و بدون جهت است. اگر نوع A با نوع B همخوان باشد، آنگاه عباراتی از نوع A هرجا که نوع B مورد انتظار باشد قابل استفاده است. ولی در مورد عکس این قضیه چیزی نمی توان گفت. اگر هم A با B همخوان باشد و هم B با A آنگاه A و B طبق تعریف بالا یکساناند. یک زیرکلاس با پدرش همخوان است. ولی عکس این موضوع درست نیست. یک کلاس با interface یک زیرکلاس با پدرش همخوان است. ثابت B با هر کلاس یا interface همخوان است. عملیات هایی که پیاده سازی شان کرده همخوان است. ثابت B با همخوان قابل انجاماند.

۱۶ انتساب

برای انواع پایه، مقدار کپی می شود. یعنی با انتساب زیر:

LValue = Expr

مقدار حاصل از ارزیابی Expr درون LValue ریخته می شود. برای آرایه ها، شیءها و رشته ها ـ eref درون LValue کپی می شود. یعنی در نهایت LValue دارای reference همان شیءای می شود که از ارزیابی Expr بدست می آید.

- ١. مقدار سمت راست بايد با نوع متغير سمت چپ همخوان باشد.
- r. ثابت null فقط به كلاسها و interface ها قابل انتساب است.
- ۳. درون یک تابع می توان به پارامترهای رسمی اش مقدار منتسب کرد. ولی این تغییرات تنها در scope تابع هستند.

۱۷ ساختار کنترلی

اینها در Decaf مشابه C/Java اند و به همان صورت رفتار می کنند.

- ۱. یک بند else همیشه به نزدیکترین if قبل خودش که تمام نشده متصل می شود.
- break و continue يا continue فقط داخل حلقه هاى while و for قابل استفاده است.
 - ۳. مقدار خروجی در عبارت return باید با نوع خروجی تابع همخوان باشد.

۱۸ عبارات

برای سادهسازی امکان co-mingling و تبدیل نوع وجود ندارد. مثلا نمی توان یک integer را با یک double

- ۱. عملوندهای عملیات محاسباتی (%, %, %) یا هر دو int اند و یا هر دو double هستند. همچنین عملوند منفی یگانی %1. نوع حاصل نیز از همان نوع است. البته عملیات محاسباتی جمع، در مورد انواع رشته و آرایه نیز همان طور که قبلا اشاره شد، تعریف شده است.
- ۲. عملوندهای عملیات مقایسهای (=<,>=>,<=) یا هر دو int اند و یا هر دو double هستند. نوع حاصل نیز bool خواهد بود.
- ۳. عملوندهای عملیاتهای = !, == باید از نوع یکسان باشند. نوع حاصل نیز bool است.
 دقت کنید این دو عملگر روی رشته ها نیز تعریف شده اند.
 همچنین می توانند دو شیء باشند و یا یک شیء و null که ثابت است. نوع این شیء ها باید حداقل در یک طرف همخوان باشد. نوع حاصل مجددا bool است.
- ۴. عملوندهای عملیات منطقی $\{0,0,0\}$ باید از نوع bool باشند و نوع حاصل نیز bool خواهد بود.
 - ۵. برای تمام عبارات، عملوندها از چپ به راست ارزیابی میشوند.
- ۶. این زبان از اتصال کوتاه بولین ۲۶ استفاده نمی کند. یعنی اگر در یک دنباله از AND ها مشخص شد عبارت اول مقدار false است، محاسبه را متوقف نکرده و تا انتهای عبارت را محاسبه می کند.
- ۷. عملگر ٪ تنها در مورد اعداد صحیح تعریف شده است. عملوندهای این عملیات میتوانند منفی نیز باشند.

اولويت عملياتها از زياد به كم:

توضيح	نماد
اندیسگذاری آرایه و انتخاب فیلد	[.
منفی و not یگانی	! —
ضرب و تقسيم و باقيمانده	* / %
جمع و تفريق	+ -
مقایسه	<<=>>=
برابری	== !=
and منطقی	&&
or منطقی	II
انتساب	=

برای override کردن اولویتها از پرانتز استفاده میشود.

۱۹ توابع کتابخانهای

تعداد محدودی از این توابع در زبان وجود دارند که برای I/O و گرفتن حافظه استفاده میشوند. این توابع از این قرار اند:

unary-minus ۲۵

boolean-short-circuit Y9

Print, ReadInteger, ReadLine, NewArray, btoi, itob, dtoi, itod

- ۱. آرگومانی که به Print پاس داده می شود تنها می تواند از نوع string و int و یا bool باشد. دقت کنید تابع Print با دقیقا ۸ رقم اعشاری خروجی چاپ می کند.
 - ۲. در تابع Print در پایان هر خط، کاراکتر new-line چاپ می شود.
- ۳. تابع Print می تواند چند آرگومان داشته باشد و آنها را بدون فاصله از هم چاپ می کند، مثلا: $Print(2,3) \rightarrow 23$
- ۴. در تابع Print هنگام چاپکردن متغیرهای از نوع بولین آنها را به صورت true یا false نمایش میدهیم.
 - ۵. اولين آرگومان NewArray بايد integer باشد. دومي از هر نوع غير void ميتواند باشد.
 - ۶. خروجی NewArray یک آرایه از نوع خواسته شده است.
 - ۷. تابع ReadLine یک خط از کاراکترها را از کاربر میگیرد.
- ۸. تابع ReadInteger یک خط از کاربر میگیرد و آنرا به integer تبدیل میکند (اگر کاربر یک عدد قابل قبول وارد نکرده بود ۰ برمیگرداند).
 - ۹. تابع ReadInteger تنها اعداد صحیح در مبنای ۱۰ را به عنوان ورودی میپذیرد.
 - ۱۰. تابع itod برای تبدیل عدد صحیح به عدد حقیقی^{۲۷}. مثلا:

 $itod(4) \rightarrow 4.0$

۱۱. تابع dtoi برای تبدیل عدد حقیقی به نزدیکترین عدد صحیح. مثلا:

dtoi
$$(4.33 \rightarrow 4, \text{dtoi}(0.5) \rightarrow 1, \text{dtoi}(-0.1) \rightarrow 0$$

dtoi $(-0.5) \rightarrow 0, \text{dtoi}(-0.7) \rightarrow -1$

- itob برای تبدیل اعداد غیر صفر به true و صفر به itob برای تبدیل اعداد غیر صفر به
 - ۱۳. تابع btoi برای تبدیل false به صفر و true به یک.

۲۰ بررسی های زمان اجرا

در زمان اجرا تنها دو چیز بررسی میشوند:

- ۱. اندیس آرایه ها باید در محدوده ی مجاز باشد که برابر است با:
- $[\cdot, arr.length() 1]$
 - ۲. سایزی که به NewArray داده می شود باید مثبت باشد.
- ۳. اگر از فیلد شیءای استفاده شود که این شیء هنوز ساخته نشده است.
 - ۴. در صورتی که تقسیم بر صفر صورت بگیرد.
- در زمان رخدادن این مشکلات، پیغام مناسبی در terminal چاپ میشود و برنامه متوقف میشود.

۲۷ توجه کنید که این اعداد ۴ بایتی هستند

۲۱ کارهایی که Decaf انجام نمی دهد!

کارهای زیادی هستند که Java و یا ++C انجام میدهند ولی Decaf انجام نمیدهد. تعدادی از آنها را در اینجا میآوریم:

- ۱. این زبان حکمی در مورد مقادیر اولیهی متغیرهایی که مقداردهی نشدهاند نمیدهد.
- ۲. این زبان چک نمی کند که متغیری که استفاده می شود حتماً مقداردهی اولیه شده باشد.
- ۳. این زبان تشخیص نمی دهد که یک تابع که قرار بوده مقداری برگرداند، پس از تمام شدن بدنهاش مقداری return کرده یا نه.
 - ۴. این زبان کدهای غیرقابل دسترسی را تشخیص نمیدهد.
 - ۵. این زبان برای اشیا از constructor و destructor پشتیبانی نمی کند.